

Jó termés, piac nélkül

Nyíracsád (HBN – B. K.) – Nyírség-Ligetalja legszebb településének is nevezhetnénk Nyíracsádot. Már csak városias központja láttán is. A főtér közepén majdnem helyreállítva az Árpád-kori templom, árnyékában a Petőfi-szobor. Idegenforgalmi látványosságnak is beillő, képeslapra kívánczó a faluközpont...

Úgy gondolhatnánk, hogy az ilyen szép községközponttal rendelkező faluban legalábbis kiegyensúlyozott az élet. A valóság azonban földre rántja a képzeletet. A mindennapi nyíracsádi élet olyan nehézségekkel találja szembe magát, amelyeknek jó része a jelen gazdasági-társadalmi feltételek között nem remélhet megoldást a közeljövőben. A rendezetlen tulajdonviszonyok évek óta problémákat gyűrűztetnek a falu életében. Megnyugtatólag máig sem sikerült ezeket megoldani, mi több: újabb és újabb nehézségek ütik fel fejüket.

Ha valaki mégis hozzájutott törvény adta jogán földtulajdonához – nem is kevesen voltak ilyenek –, akkor belevágott a hagyományos zöldségtermesztésbe. Belefektetett minden energiát, pénzt, eszközt azért, hogy magángazdaként jó termést érjen el. Aztán hónapokig alig esett az eső, perzselt az aszály. A pritamínpaprika még ezt is kibírta, a termést majdnem jónak minősíti Czápár Gábor, a polgármesteri hivatal igazgatási főelőadója. Csakhogy – s itt elkomorul – a termés az acsádiak nyakán maradt. A pritamínpaprikának ugyanis nincs felvevőpiaca, magyarán nem kell senkinek. Azazhogy kellene, hiszen még mindig harminc és negyven forint között ingadozik a paprika ára a szabadpiacon. A felvásárlási árak azonban nevetségesen alacsonyak, közvetlen értékesítésre mód nincs. „Egy fillér haszon nélkül dolgozott az acsádi ember” – vonja le a következtetést keserűen Czápár Gábor.

Az ilyen nehézségek előbb-utóbb a község gazdasági, társadalmi, szellemi életére is negatívan hatnak. Hetekkel ezelőtt mondta el Katona Gyula, Nyíracsád polgármestere, hogy idén az általános iskolában tanuló gyerekek számára a tankönyveket biztosították önkormányzati támogatásból, de arra már nem jutott pénz, hogy a másutt tovább tanuló nyíracsádi gyerekeket is segítsék valamilyen formában. A pályázati keretösszeg – amit tanügyi támogatásra fordíthatnak – idén csaknem fele a tavalyinak, mindössze 1,32 millió forint, a tavalyi 2,4 millióval szemben. Sok a munkanélküli is a faluban, s ezek nagy része már jövedelempótló járulékéért fordul az önkormányzathoz, amely így kényszerpályán mozog. A község többszörösen hátrányos helyzetét mi sem bizonyítja jobban, mint az a szomorú tény, hogy míg régebben évente átlagban hetven-nyolcvan házat építettek Nyíracsádon, idén már csak tízet.